

**Dolnośląski
Wojewódzki
Urząd Pracy**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM**

**INFORMACJA SYGNALNA
ZA II PÓŁROCZE 2019 ROKU**

marzec 2020

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE WOJ. DOLNOŚLĄSKIE
INFORMACJA SYGNALNA II PÓŁROCZE 2019**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni
	zawód deficytowy	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Sekretarze prawni
		Analitycy systemów komputerowych
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Pracownicy obsługi płacowej
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Pielęgniarki z tytułem specjalisty
		Magazynierzy i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Kierownicy w gastronomii
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Przedstawiciele handlowi
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Inżynierowie budownictwa
		Lektorzy języków obcych
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Właściciele sklepów
		Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Analitycy finansowi
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim

w II półroczu 2019 roku

		Listonosze i pokrewni	
		Doradcy finansowi i inwestycyjni	
		Urzędnicy do spraw podatków	
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	
		Monterzy sprzętu elektrycznego	
		Kierownicy sprzedaży w marketach	
		Elektrycy budowlani i pokrewni	
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Technicy sieci internetowych	
		Kierowcy samochodów ciężarowych	
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	
		Szklarze	
		Kierownicy do spraw reklamy i public relations	
		Operatorzy maszyn do szycia	
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	
		Pracownicy usług domowych	
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni	
		Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	
		Fotografowie	
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe	
		Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	
		Aktorzy	
		Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	
		Robotnicy budowy dróg	
		Murarze i pokrewni	
		Pomoce domowe i sprzątaczk	
		Monterzy sprzętu elektronicznego	
		Operatorzy urządzeń energetycznych	
		Zamiatacze i pokrewni	
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	
		Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	
		Technicy technologii chemicznej i pokrewni	
		Mechanicy precyzyjni	
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych	
		Barmani	
		Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	
			Gospodarze budynków

		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	
		Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	
		Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	
		Operatorzy wprowadzania danych	
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	
		Formierze odlewniczy i pokrewni	
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	
		Cieśle i stolarze budowlani	
		Ładowacze nieczystości	
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	
		Gońcy, багаżowi i pokrewni	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy		Rolnicy upraw mieszanych
			Fizycy i astronomowie
			Pracownicy świadczący usługi na ulicach
			Takielarze i monterzy konstrukcji linowych

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

OGÓLNE ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest ważnym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Jest on bowiem źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy.

Od 2015 roku monitoring prowadzony jest w oparciu o nową metodologię. Opracowane zalecenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinny umożliwić w szczególności realizację zakładanych celów:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. Dane te stanowią zaledwie część informacji na temat całego rynku pracy. Nie istnieje prawny obowiązek zgłaszania każdej oferty pracy do PUP przez pracodawcę, jak również bezrobotny nie jest zobligowany do rejestracji w urzędzie pracy. W związku z tym, zaleca się

wprowadzenie do monitoringu dodatkowych źródeł danych, które umożliwią zwiększenie jego użyteczności poprzez szerszą analizę lokalnego, wojewódzkiego oraz krajowego rynku pracy.

Dodatkowe źródła danych można podzielić na:

- pierwotne – badanie ofert pracy upowszechnianych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie, a także badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy;
- wtórne – analiza danych dot. rynku edukacyjnego (SIO MEN oraz sprawozdanie o studiach wyższych S-10 GUS), badania odnośnie rynku pracy GUS (BAEL, badanie popytu na pracę) oraz system prognostyczno-informacyjny.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy przede wszystkim ocenie relacji oraz niedopasowania pomiędzy popytową i podażową stroną rynku pracy. W kontekście prawidłowej oceny sytuacji na rynku pracy – w tym określenia elementarnych grup zawodów odznaczających się deficytem bądź nadwyżką – niezwykle istotna wydaje się całościowa analiza rynku pracy i rynku edukacyjnego.

Mając na uwadze wykorzystanie pełnego zasobu informacji o rynku pracy i rynku edukacyjnym, zakłada się, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie składać się z sześciu elementów: analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy, rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy umiejętności i uprawnień, analizy rynku edukacyjnego, analizy lokalnego rynku pracy na podstawie wyników badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw oraz prognoz rynku pracy.

W nowej metodologii przyjęto półroczny i roczny okres sprawozdawczy. Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzone będą półrocznie i rocznie, natomiast tylko raz w roku rekomenduje się przedstawiać analizę ogólnej sytuacji na rynku pracy, analizę rynku edukacyjnego, analizę lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego oraz analizę umiejętności i uprawnień. Publikowanie raportów z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywać się będzie w następujących terminach:

Elementy monitoringu	Typ raportu	Data publikacji
Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	informacja sygnałna	za I półrocze do końca sierpnia za II półrocze do końca lutego następnego roku
Analiza umiejętności i uprawnień	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Analiza rynku edukacyjnego	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Prognoza rynku pracy	raport roczny	do końca czerwca roku następnego

Prognoza rynku pracy opierać się będzie na corocznym badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw z wykorzystaniem modelu ekonometrycznego z internetowego systemu prognozowania zatrudnienia przygotowanego w ramach projektu „Analiza procesów zachodzących na polskim rynku pracy i obszarze integracji społecznej w kontekście prowadzonej polityki gospodarczej”.

Nowo opracowana metodologia wprowadza zmienione definicje dla zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych:

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba

bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Podział na zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe przeprowadzany jest dla elementarnych grup zawodów (kody czterocyfrowe). Wprowadzono także nowe mierniki służące kwalifikacji zawodu do jednej z grup. Szczegółowe informacje dotyczące nowej metodologii zawarto w opracowaniu „Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, którą można pobrać ze strony internetowej Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Informacja sygnałna za II półrocze 2019 r. jest kolejną informacją sporządzoną według nowej metodologii. Obliczenia i tabele wynikowe, w oparciu o które zidentyfikowano zawody deficytowe, nadwyżkowe oraz zrównoważone przeprowadzone zostały przez firmę SIGNITY zarządzającą aplikacjami Syriusz i Viator.

Bartosz Kotecki
Wicedyrektor DWUP